

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 162/08-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. B., K., zastúpeného advokátom JUDr. R. Ž., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 254/2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. B. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2008 doručená sťažnosť Ing. J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 254/2003.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *„V právnej veci vyššie uvedenej značky je voči mne vedené súdne konanie na označenom súde, konanie sa týka sporu o hranicu. V súdnom konaní vystupujem na strane odporcu.*

(...)

Ja sa vinou postupu súdu ocitám v dlhodobej právnej neistote a sú vážne narušené medziľudské vzťahy medzi mnou a p. P., ktorého sa spor taktiež týka. Vec bola riešená aj policajnými orgánmi. Sp. P. ako svojim susedom vôbec nekomunikujem, menovaný mi podpíliť plot, čím som utrpel majetkovú ujmu, navyiac musím vynakladať značné finančné výlohy na obranu svojich práv, keďže súdne konanie len začalo prebiehať. Z celej veci som nervózny a frustrovaný, čím trpí celková kvalita môjho života. Dlhodobá právna neistota mi zhoršuje už aj tak môj zlý zdravotný stav nakoľko som invalidný dôchodca trpím na viacero chorôb. Z týchto dôvodov žiadam aj finančnú satisfakciu. Celú záležitosť som sa pokúšal riešiť sťažnosťou adresovanou predsedovi súdu, ktorou som sa domáhal nápravy (...).“

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhol ústavnému súdu, aby nálezom takto rozhodol:

„1. Právo Ing. J. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 odsek 2 Ústavy SR a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Košice I. v konaní č. 26 C 254/2003 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice I. prikazuje, aby v konaní č. 26 C 254/2003 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Ing. B. priznal finančné zadosťučinenie vo sume 100.000,- Sk, ktoré je Okresný súd Košice I. povinný zaplatiť do dvoch mesiacov právoplatnosti nálezu.

4. Ústavný súd priznáva trovy právneho zastúpenia právnemu zástupcovi sťažovateľa, ktoré budú vyčíslené osobitným podaním.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože okresný súd doteraz právoplatne nerozhodol.

Ústavný súd z odpovede predsedu okresného súdu sp. zn. Spr 11/08 z 10. marca 2008 sťažovateľovi na jeho sťažnosť na prietahy v konaní sp. zn. 26 C 254/2003 okrem iného zistil, že *„z prehľadu úkonov súdu je zrejmé, že vo veci nastali prietahy v konaní (...)*

z dôvodu, že ste sa dlhodobo nezdržiavali na žiadnej z adries, ktoré boli súdu známe (...). Vzhľadom na dĺžku konania, ale upozorním sudcu, aby vo veci ďalej konal bez prieťahov“.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa ods. 2 citovanej právnej normy ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde); takéto dôvody v danej veci sťažovateľ neuviedol a ani ústavný súd ich nezistil.

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prieťahy v konaní v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“), ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 zákona o sudcoch].

Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní (...)“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“.

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Vzhľadom na to, že sťažnosť adresovanú ústavnému súdu sťažovateľ podal 19. marca 2008 a predsedovi okresného súdu bola doručená sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 26 C 254/2003 osobne 11. februára 2008, ktorú predseda okresného súdu vybavil 10. marca 2008, posúdil ústavný súd podanie sťažnosti na prietahy podľa zákona o súdoch zo strany sťažovateľa iba ako formálny úkon, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak takáto sťažnosť mohla mať, pretože neuplynul dostatočne dlhý čas na zjednanie nápravy (podobne II. ÚS 376/06, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 390/06). Predseda okresného súdu okrem iného priznal prietahy v konaní, pričom uviedol, že upozorní sudcu, aby ďalej konal vo veci bez prietahov.

Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec uvedeného ústavný súd z predložených dokladov zistil, že sťažovateľ sa fakticky dozvedel o konaní pred okresným súdom (v ktorom vystupoval ako žalovaný) až 10. októbra 2007, keď mu boli doručené základné písomnosti týkajúce sa prebiehajúceho súdneho konania (žaloba, jej doplnenie a poučenie), a táto skutočnosť by nepochybne mala právny význam na posúdenie nárokov uplatnených sťažovateľom v rámci sťažnosti, ak by bola v rámci predbežného prerokovania prijatá na ďalšie konanie.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2008